

PAARS

Info

De grootste LGBTQ+*-schoolcampagne van de wereld.
Deze campagne zorgt in middelbare scholen en in het hoger onderwijs van Vlaanderen voor meer verdraagzaamheid en respect voor LGBTQ+-jongeren.

* LGBTQ+ = lesbisch, gay/homo, biseksueel, transgender, queer en alle andere seksuele en genderidentiteiten.

1. Informatie

1.1. Elevator pitch

PAARS is een onderdeel van de grootste LGBTQ+-schoolcampagne en meest zichtbare anti-pestcampagne van de wereld voor scholieren en studenten, ondersteund door leerkrachten, docenten en directie, en vindt plaats in de week van 17 mei (Internationale Dag tegen Homofobie en Transfobie). Onze ambassadeur voor dit jaar is MNM DJ Tom De Cock; wij danken hem voor zijn engagement!

1.2. Historiek

De campagne PAARS ontstond in 2010 in de Verenigde Staten, naar aanleiding van een reeks zelfmoorden van holebi-jongeren na pestgedrag. De 15-jarige Brittany McMillan riep toen via sociale media andere scholieren op om paars te dragen, als teken van solidariteit met de LGBTQ+-community.

Paars is een kleur uit de regenboogvlag die kracht en moed ('Spirit') symboliseert. Moed en kracht zijn nodig om te zeggen dat iedereen zichzelf mag zijn en zich daarbij veilig mag voelen.

Van bij het begin kreeg deze solidariteitsactie veel bijval en sindsdien nemen er jaarlijks miljoenen mensen deel aan 'Spirit Day'.

Na het overweldigende succes in de VS volgden andere landen met een gelijkaardige campagne. In Nederland wordt die 'Paarse Vrijdag' genoemd en doen er elk jaar meer dan 900 middelbare scholen aan mee.

In 2013 werd de campagne 'PAARS' in Vlaanderen geïntroduceerd door vzw JOEN (Jongeren Onder Eén Noemer). Elk jaar probeert JOEN scholen warm te maken om mee te doen aan de campagne en jaarlijks melden zich nieuwe scholen aan. Vanaf dit jaar willen we de campagne vanuit Antwerpen nog meer over heel Vlaanderen verspreiden. We werken daarvoor o.a. samen met LGBTQ+-belangengroepen zoals çavaria, de Vlaamse Scholierenkoepel (die 500 000 scholieren vertegenwoordigt), Mediahuis, de stad Antwerpen en de Universiteit Gent.

1.3. Doel

1.3.1. Het LGBTQ+-thema bespreekbaar maken in klassen

Het belangrijkste doel van PAARS is het LGBTQ+-thema bespreekbaar te maken in de klassen. Hierdoor wordt een positief signaal gegeven aan alle leerlingen of studenten, nuanceren we stereotypen en geven we correcte informatie over genderdiversiteit.

1.3.2. Steun en solidariteit tonen aan LGBTQ+-jongeren

Door op 17 mei op te roepen om paars of paarse accessoires te dragen en een klasoverschrijdende activiteit te organiseren (bijvoorbeeld tijdens de middagpauze). Ideeën hiervoor zijn te vinden in onze 'Inspiratiegids voor scholieren'. Hierdoor tonen jongeren, in een verenigde houding tegen pesten, respect en verdraagzaamheid voor LGBTQ+-personen.

1.3.3. Nieuwe eindtermen sneller behalen

Onze campagne sluit ook naadloos aan bij de nieuwe eindtermen in de eerste graad van het middelbaar onderwijs, die vanaf september 2019 van toepassing zijn. Leerlingen moeten dan weet hebben van organisaties als çavaria e.d. en ook een conceptuele kennis hebben van seksuele oriëntatie, identiteit en gender.

1.4. Hoger Onderwijs

Aanvankelijk was de campagne PAARS enkel gericht op scholieren van het middelbaar onderwijs. Dit jaar hebben we echter het Antwerps hoger onderwijs gecontacteerd, met de vraag of ze wilden meehelpen met het maken van de PAARS-krant en de daaraan gelinkte Docentenhandleiding.

De respons hierop was overweldigend positief: alle hogescholen wilden op een of andere manier samenwerken, inclusief de twee opleidingen Journalistiek. Dat niet alleen; alle Antwerpse hogescholen (Artesis Plantijn Hogeschool (6 campussen), Thomas More Hogeschool (7 campussen) en Karel de Grote Hogeschool (1 campus)) deden dit academiejaar al meteen mee en organiseerden zelf ook PAARS in hun hogeschool. Het basisidee blijft hetzelfde: studenten krijgen paarse polsbandjes, dragen paars of paarse accessoires en er wordt aandacht gevraagd voor het LGBTQ+-thema. Zo organiseerde Thomas More Hogeschool in Antwerpen, Mechelen en Sint-Katelijne-Waver met 10 000 studenten zelfs een hele 'Pride week', met o.a. een filmvertoning, verspreiden van positieve boodschappen op paarse papiertjes doorheen alle campussen, uitdelen van paarse cupcakes, een 'Power of Love fuif' en een prijsuitreiking voor de meest originele paarse outfit.

Tegelijkertijd werd er, net als in de andere hogescholen, eveneens inhoudelijk gewerkt rond het LGBTQ+-thema.

De studenten van de Lerarenopleiding van AP Hogeschool wilden graag de Docentenhandleiding maken; een ideale oefening om in hun klas over het LGBTQ+-thema na te denken.

In korte tijd is er dus een golf van solidariteit in het Antwerps hoger onderwijs ontstaan, waardoor er niet alleen verbondenheid gecreëerd wordt onder de middelbare scholieren, maar ook onder de studenten. Gezien de positieve respons besloten we vanaf dit jaar ook het hoger onderwijs bij de campagne te betrekken.

1.5. Cijfers

Diverse onderzoeken hebben een rechtstreeks verband aangetoond tussen pestgedrag en het dramatisch hoge zelfmoordcijfer bij LGBTQ+-jongeren. Hoewel pesten overal gebeurt op school, zijn veel LGBTQ+-jongeren daar het slachtoffer van. Deze jongeren worstelen vaak met hun geaardheid en voelen zich eenzaam en onzeker. Er moet blijvend gewerkt worden aan een mentaliteitswijziging en daarbij kan best de school, hogeschool of universiteit worden betrokken, aangezien jongeren daar het grootste deel van hun leven doorbrengen.

Eerste grote Vlaamse LGBTQ+-Schoolklimaat Enquête 2016-2017:

- 40% van de holebi-jongeren voelt zich omwille van de geaardheid niet veilig op school.
- Een kwart kreeg al te maken met fysiek geweld.
- 45% van de opgroeiende holebi-jongeren heeft zelfmoordgedachten.
- Het schoolpersoneel is slechts in 20% van de gevallen op de hoogte dat iemand holebi is.
- Eén op de tien jongeren vindt homofob geweld aanvaardbaar.

Universiteit Gent 2016:

- Suïcidepogingen in Vlaanderen: bij transgenders: één op drie; lesbische meisjes: één op vier; homo's: één op 5.

Uit onderzoek is gebleken dat iedereen gelukkiger is op een holebivriendelijke school met een positief schoolklimaat. Met de campagne PAARS willen we ons vooral op VERBONDENHEID richten, met de nadruk op het creëren van een positieve sfeer in elke klas en in heel de school. Hoe we dit willen doen kan u hieronder lezen.

2. Werkwijze

2.1. Laagdrempelig

2.1.1. Gratis

Deelnemen aan PAARS is gratis voor de middelbare scholen. Dat is een bewuste keuze, omdat scholen dan sneller geneigd zijn om deel te nemen aan de campagne. Om aan de nodige financiële middelen te geraken, maken we gebruik van subsidies en sponsoring.

2.1.2. Paars

PAARS is ook een laagdrempelige campagne omdat de kleur paars niet 'het symbool' is van de LGBTQ+-community, zoals de regenboogvlag.

Voor jongeren met een migratieachtergrond is de kleur paars daarom gemakkelijker om zich te engageren voor de campagne. Er zijn ook LGBTQ+-jongeren die niet de behoefte voelen om zich te associëren met de regenboogvlag, en PAARS is voor hen dan een mogelijkheid om op een andere manier duidelijk te maken dat ze achter de campagne staan.

2.2. Bovenbouw en onderbouw

De campagne PAARS wordt georganiseerd via de 'bovenbouw' (directie en leerkrachten) en de 'onderbouw' (scholieren). De Onderwijsraad contacteert de directies van de scholen om de campagne kenbaar te maken en tegelijkertijd doet de Vlaamse Scholierenkoepel hetzelfde bij haar achterban via de leerlingenraden.

2.2.1. Ondersteunen bovenbouw

PAARS heeft in elke deelnemende school, hogeschool of universiteit een vast contactpersoon, die de campagne in de school coördineert en waarmee we in de loop van het jaar een persoonlijk gesprek hebben. Op deze manier kunnen we ondersteunend werken en een antwoord geven op alle eventuele vragen.

We voorzien in de toekomst ook workshops om (zorg)leerkrachten te informeren hoe ze GSA's (Gender and Sexuality Alliances) of de campagne PAARS op hun school het beste kunnen ondersteunen.

2.2.2. Begeleiden onderbouw

Bij het kenbaar maken van de campagne PAARS door de Scholierenkoepel, krijgen de scholieren tegelijkertijd onze Inspiratiebundel voor scholieren toegestuurd. Daarin worden tips en ideeën gegeven hoe de jongeren op hun school een leuke klasoverschrijdende activiteit op poten kunnen zetten. Voor de jongeren voorzien we in het campagnepakket ook gerichte informatie via infoboekjes, flyers etc.

GSA's beschouwen we als een onderdeel van de onderbouw. Een GSA is een groepje scholieren, met begeleiding van een leerkracht, dat ervoor zorgt dat iedereen op school zichzelf kan zijn en zich veilig voelt. Iedereen is er welkom, of je nu LGBTQ+, hetero of nog iets anders bent. In sommige scholen in Vlaanderen zijn er al scholen met een GSA, en daaruit blijkt dat op die scholen LGBTQ+-leerlingen zich meer thuis en beter geaccepteerd voelen, minder spijbelen en superenthousiast zijn over hun GSA.

In o.a. de Verenigde Staten en Nederland wordt er al langer met succes met GSA's op scholen gewerkt.

PAARS wil GSA-werking op scholen graag stimuleren en begeleiden, door info hierover op onze website en in de PAARS-krant te zetten en een affiche te verspreiden. Scholen die interesse hebben om een GSA op te richten, kunnen deze affiche gratis downloaden.

2.3. PAARS-krant

Elke deelnemende school ontvangt PAARS-kranten om aan de scholieren uit te delen en om mee in de klassen te werken. De kranten zijn gemaakt voor alle middelbare scholieren van 12 tot 18 jaar, met leuke en interessante artikels rond het LGBTQ+-thema.

2.4. Docentenhandleiding

Aan de PAARS-krant is een Docentenhandleiding gelinkt. Bij elk artikel uit de krant staan didactische suggesties, over hoe de inhoud van deze artikels het best kan aangebracht worden in de klas.

We doen dit omdat uit onderzoek blijkt dat leerkrachten het bijzonder moeilijk vinden om deze materie in de klas te bespreken. Op veel scholen komt het LGBTQ+-thema dan ook zelden aan bod in de lessen. Ook weten we dat leerkrachten nu al overbevraagd zijn en weinig tijd hebben om zich in dit onderwerp te verdiepen.

We vinden het belangrijk om studenten van de Lerarenopleiding Secundair Onderwijs bij de campagne te betrekken, door hen de Docentenhandleiding te laten maken. Op deze manier wordt er in hun opleiding nagedacht over het LGBTQ+-thema en krijgen de studenten de kans om te werken rond deze materie.

2.5. Campagnepakket

Elke deelnemende school ontvangt een gratis campagnepakket met informatie- en promomateriaal. Het informatiemateriaal bestaat uit lessenbundels (ook wat betreft LGBTQ+-jongeren met een migratieachtergrond), infoboekjes, brochures, flyers, etc. Bij het promomateriaal zijn vooral de PAARS-polsbandjes erg gegeerd, maar daarnaast voorzien we ook affiches, plaktatoeages, schminksticks, paarse vlaggetjes, etc.

2.6. Feedbackgroep

Al onze ideeën en die van de studenten die de PAARS-krant en de sociale media maken, worden afgetoetst in een zgn. 'Feedbackgroep' in een middelbare school. De Feedbackgroep bestaat uit een diverse groep scholieren uit het TSO, ASO en BSO. Bedoeling is om zo nauw als mogelijk voeling te houden met hoe scholieren denken, en om op tijd te kunnen bijsturen.

2.7. Ecologische voetafdruk

Om de campagne zo ecologisch mogelijk te houden zijn de PAARS-polsbandjes gemaakt van 100 procent herbruikbaar materiaal en minimaliseren we het gebruik van plastic. We voorzien herbruikbare tassen, papieren zakken en zoveel mogelijk papier en karton met het FCS-keurmerk.

3. PAARS 2018-2019

In de editie van schooljaar 2018-2019 deden er 50 secundaire scholen mee over heel Vlaanderen en 14 campussen van 3 hogescholen: de Thomas More Hogeschool in Antwerpen, Mechelen en Sint-Katelijne-Waver, en de Antwerpse Karel de Grote Hogeschool en Artesis Plantijn Hogeschool.

Op 25 april 2019 hebben we de volgende items verdeeld: 35.000 polsbandjes, 25.000 PAARS-kranten, 12.500 plaktatoeages, 1.000 Inspiratiegidsen voor scholieren, 800 schminksticks en 50 lessenbundels rond LGBTQ+-jongeren met een migratieachtergrond. Er waren op onze website ook twee affiches die scholen gratis konden downloaden, o.a. een affiche om een GSA op te richten op de school.

In onze Feedback Vragenlijst voor leerkrachten van de deelnemende scholen, waarop 43 van de 50 scholen geantwoord hebben bleek o.a. dat:

- 97,3% van de leerkrachten tevreden tot zeer tevreden was over de campagne.
- 93% van de leerkrachten vond dat het LGBTQ+-thema na de campagne PAARS meer bespreekbaar was geworden in klassen.

4. Waarom is PAARS een interessante campagne?

1. Uniek

De campagne PAARS is **uniek in zijn soort en heeft een zeer groot bereik**. Nu al worden er in één klap tienduizenden scholieren en studenten bereikt en dat gaat in de loop der jaren nog sterk vermeerderen.

2. Participerend

In de digitale wereld is het een verademing als er een campagne is die zich richt op verbondenheid en echte menselijke interactie. Door hierin te participeren maak je een statement.

3. Maatschappelijk relevant

De campagne PAARS krijgt vanuit alle hoeken van de samenleving een overweldigend positieve respons. Er is een groot maatschappelijk draagvlak en ook (top)politici staan achter de campagne, waardoor we o.a. steun krijgen vanuit de Vlaamse regering en van de stad Antwerpen en samenwerken met de Universiteit Gent, wat de feedback van scholieren op de campagne betreft.

4. Continuïteit gegarandeerd

De campagne PAARS heeft al een traditie van negen jaar en is wereldwijd een enorm succes met jaarlijks miljoenen deelnemers. De focus lag de voorbij jaren op middelbare scholen en sinds 2019 toont ook het hoger onderwijs in Vlaanderen interesse om mee te doen. In de toekomst zal PAARS eveneens uitbreiden naar het lager onderwijs.

5. Stimulerend

Het activisme zit bij jongeren in de lift (zie de klimaatacties). De Scholierenkoepel engageert zich ook voluit om zich in te zetten voor de campagne PAARS en we willen haar daarbij graag helpen.

6. Zichtbaarheid

Zichtbaarheid is erg belangrijk voor een campagne. Dit kan o.a. via de paarse polsbandjes, PAARS-krant, Docentenhandleiding, affiches, etc.

De mediareactie maakt de campagne elk jaar meer bekend bij het grote publiek. Onze sociale media en het digitaal platform zorgen voor de nodige exposure.

7. Verdraagzaamheid

De campagne draagt bij tot een sfeer van verdraagzaamheid in de maatschappij.

8. Voorbeeldfunctie

Met de campagne PAARS laten we de wereld zien dat Vlaanderen, en bij uitbreiding België, LGBTQ+-rechten hoog in het vaandel draagt en een voorbeeld van tolerantie wil zijn.

Door mee de campagne te ondersteunen en zoveel mogelijk in de belangstelling te brengen, kunt u bijdragen aan een revolutie op gebied van LGBTQ+-awareness in Vlaanderen, die uitstraalt naar de rest van de wereld. U helpt mee discriminatie en LGBTQ+-haat uit de wereld te halen en u maakt van de wereld een betere plaats om te leven, voor iedereen.

5. Contact

Voor bijkomende informatie, gelieve Jeroen Thierens te contacteren via info@joen.be, of telefonisch op het nummer 0498 53 07 38.

Zonder ondersteuning van onderstaande instanties was de campagne PAARS niet mogelijk, waarvoor een welgemeend 'Dankjewel!'.

